

PRAWO ROLNIKA — ПРАВО РІЛЬНИКА

Organ Związku Zawod. Rolników dla Wojew. Wschodnich
Орган Зв'язку Заход. Рільників для Воев. Вхідних
WYCHODZI W KAŻDĄ NIEDZIELĘ ВИХОДИТЬ КОЖДОЇ НЕДІЛІ

Prenumerata roczna . . zł. 10— || Prenumerata kwartalna . zł. 2'60
Пренумерата річна . . зл. 10— || Пренум. чвертьрічна . зл. 2'60

Cena jednego egzemplarza 20 gr.
Ціна одного примірника 20 сот.

Adres Redakcji i Administracji:
STANISŁAWÓW, GMACH STAREGO SĄDU,
PLAC ATRYNITARSKI. — Telefon Nr. 211.

Адрес Редакції і Адміністрації:
СТАНИСЛАВІВ, ДІМ СТАРОГО СУДА,
ПЛОЩА ТРИНІТАРСЬКА. — Тел. Ч. 211.

Za Komitet Redakcyjny: Walerjan Niedźwiecki
За Комітет Редакційний: Валеріян Недзвєцький

Statystyka ludności w Państwie. Статистика насел. в Державі.
Rolnictwo 65%, Przemysł 14%, Różne za- Рільництво 65%, Промисл 14%, Ріжні за-
wody 13%, Handel 8%. води 13%, Торговля 8%.

Zwyciężamy!

Побіджаємо!

Dwa miesiące minęły zaledwie od chwili, gdy na terenie Województwa Stanisławowskiego padło — przyniesione z zachodu — hasło tworzenia Związku Zawodowych Rolników, — chlubne hasło łączenia się dla poprawienia wspólnej doli, — hasło miłości braterskiej. Od miasteczka do miasteczka, od wsi do wsi, nieomal od chaty do chaty polecieли гоңце z radosną wieścią, zapalając na alarm smolne wici i wzywając ludzi na zgromadzenia, celem wysłuchania gorących słów i rad tych, którzy z miłością Bożą w sercu, nieśli

Dwa місяці ледви мунили від хвилі, коли на області Станиславівського Воевідства впав — принесений з заходу — відгомінь творення Союзів Заходових Рільників, зашитний знак лучення для поправи спільної долі, — знак братньої любови.

Від місточка до місточка, від села до села, майже від хати до хати полетіли післанці з радісною вістю, запалюючи на алярм смолоскипи і взиваючи людей на збори, в ціли вислухання горячих слів і порад тих, котрі з Божою милостю в серці, несли на-

ludowi naszemu objawienie lepszych czasów i nadzieję dobrobytu.

Hej! — pomyślał niejeden, — iluż to już było takich, co chcieli nas zbawiać, — ilu złote góry obiecywało, — a zawsze kończyło się na niczem. Buchnął płomień i zgasł! Znamy, bardzo dobrze znamy tych wszystkich proroków, co z miasta przyjeżdżają na wieś, by chłopca tylko omamić, a potem wyzyskać.

Szedł więc lud na nasze zgromadzenia organizacyjne pełen nieufności, ale szedł, wiedziony ciekawością, bo anuż usłyszy coś ważnego, co go może nauczyć, albo też wzbogacić o jedno świadczenie więcej. Nie wierzył, ale szedł. Początkowo, w pierwszych wsiach, mało było słuchaczy, — liczba obecnych nie przekraczała częstokroć stu, — potem coraz więcej i więcej, bo już od wsi do wsi poleciała wieść, że ci, co to owe Związki Zawodowych Rolników organizują, to żadni wyzyskiwacze, a ludzie dobrej woli, najlepszym duchem owiani. I dziś notują już protokoły obecność na zebraniach setek włościan, bez różnicy płci, wyznania, narodowości, czy poglądów politycznych. A praca tylko wszak na tem zyskuje, stając na marmurowych podwalinach. Początkowo kilka Związków Okręgowych, potem jeden Powiatowy, następnie coraz ich więcej, aż wreszcie niedawno ukonstytuował się już Zarząd Wojewódzki, przygarniając wnet do swego łona tych wszystkich, którym wypadło drogą kolejności długo czekać na tę chwilę, gdy zjedzie do nich Delegat Z. Z. R., by położyć fundament pod zbożne dzieło. Byli jednak tacy niecierpliwi, którzy nie mogli się już docekać przybycia Delegata i sami zaczęli się organizować, byle prędzej, byle nie stracić ani jednej chwili i odrazu korzystać z tych przywilejów, jakie przysługują Członkom Związku Zawodowych Rolników.

W biurach Powiatowych i Wojewódzkim praca kipi, wre, — dziesiątki interesantów prze-wala się codziennie przez skromne pokoiki kancelaryj, a każdy wychodzi, dziękując za dobrą i fachową radę, albo pomoc, zaś w sercu rodzi się to święte przeświadczenie, że jednak

organizacja zawodowa to jest wielka rzecz, która potrafi zdziałać więcej, niż to sobie przedtem wyobrażano.

Rzecz zrozumiała, iż narazie dotychczas nie widać takich specjalnie uderzających postępów, bo i termin pracy krótki i sposobności było mało, — lecz ci, co znaleźli się już w nagłej potrzebie, mieli chyba sposobność doświadczyć, jak wielce pomocną była im legitymacja członkowska Z. Z. R. i niezawodnie najbliższym swym o tem powiedzieli. Każdy dzień jednak przynosi nam coraz więcej sukcesów i zaufania wśród tych, którzy zaciągnęli się pod nasz zielony sztandar.

Inna rzecz, iż niejednokrotnie zdarzają się jeszcze ludzie, co dla ambicji osobistych starają się rzucać nam klody pod nogi, przeszkadzając w pracy, — lecz mało zwracamy na to uwagi, wiedząc dobrze, że słuszność sprawy musi zwyciężyć, bo tego pragnie ogół społeczeństwa.

Dlatego też apelujemy do Was, drodzy nasi Czytelnicy i Ci Wszyscy, którzy zaufaliście nam, byście nie słuchali złych podszeptów i dalej kroczyli raz wytyczoną drogą ku słońcu powodzenia.

Bracia! Zwyciężaliśmy dotychczas i zwyciężać musimy nadal! Nie zwiniemy już raz rozwiniętych do lotu skrzydeł, bo zaprzepaszczanie tak chlubnie rozpoczętego dzieła byłoby grzechem śmiertelnym. Za nami dobro sprawy i Bóg, zaś przeciw nam prywatą, zła wola, próżność ambicji, a nawet interesa polityczne. Lecz to nic, potrafimy bez walki, a tylko bezwzględnością pracy przekonać wszystkich, iż jesteśmy niepokonani, bo w Was, Bracia drodzy, nasza wiara i otucha. Łączmy się tylko tak dalej jak dotychczas, — dłoń w dłoń, ramię przy ramieniu, a niedługo ozdobi już nasze skronie laurowy wieniec zupełnego zwycięstwa!

Walerjan Niedźwiecki.

**Rolnicy głosują tylko na listę
Nr. 1.**

шому народови обвіщенне ліпших часів і надію добробуту.

Гей! — погадав неоден, — скільки то вже було таких, що хотіли нас збавити, — скільки то золоті гори обіцювали, — а за всігди кінчилося на нічім. Повсталала полемінь, та погасла! Знаємо, дуже добре знаємо тих всіх пророків, що з міста приїзджають на село, щоби обманити хлопа тільки, а опісля використати.

Отже йшов на наші збори організаційні повен недовіря, але йшов ведний цікавістю, бо може почує що цікавого, що його може навчити, або збогатити о одно досвідченне більше. Не вірив, але йшов. Початково в перших селах мало було слухачів, — число присутних не перевищало часто сто, — опісля чимраз більше і більше, бо вже від села до села полетіли вісти, що ті, котрі організують Союзи Заводових Рільників, то жадні використовуючі люде, а люде доброї волі, овіяні найліпшим духом. — І нині записують вже протоколи присутність на зібраннях сотки селян, без ріжниць пола, віроісповідання, народности, чи політичних поглядів А праця тільки на тім користає, стоячи на мармурових підвалинах. Початково кілька Окружних Союзів, потім оден Повітовий, опісля чимраз більше, вкінці недавно уконституовався вже Воевідський Заряд, пригортаючий до своїх грудей тих всіх, котрим випало по черзі довго чекати на ту хвилю, коли приїде до них делегат С. З. Р., щоби положити фундамент під добре діло. Були також і такі нетерпеливі, котрі не могли дочекатися прибуття Делегата, самі почали організуватися, коби скорше, щоби не стратити ані одної хвилини і відразу користати з тих привілеїв, які прислугують Членам Союза Заводових Рільників.

В Повітових і Воевідських Бюрах праця кипить, горить, — сотки інтересантів переходить щоденно через скромні кімнати канцелярій, а кождий виходить, дякуючи за добру і фахову пораду, або поміч, а в серці родиться то святе пересвідченне, що ор-

ганізація заводова, то велика є річ, котра більше потрафить зробити, як то собі перед тим представлявано.

Зрозуміла річ, що дотепер наразі не видко таких спеціальних, видимих поступів, понеже і час праці короткий і нагоди було мало, — але ті, що знаходилися вже в конечній потребі, мали вже нагоду пересвідчитися, як сильно помічною була їм членська легітимація С. З. Р. і певно о тім своїм найблищим розповіли. Кождий день одначе приносить нам чимраз більше сукцесів і довіря серед тих, котрі затягнулися під наш прапор.

Инша річ, що неоднократно знаходяться еще такі люде, котрі для особистих амбіцій, стараються кидати нам колоди під ноги, та перешкаджають в праці, — але ми мало звертаємо на це уваги, знаючи добре, що слушність справи мусить побідити, бо того бажає загал суспільности.

Для того апелюємо до Вас, Дорогі наші Читачі і тих Всіх, котрі мають довіре до нас, щоби Ви не слухали злих впливів, і дальше йшли раз визначеною дорогою до сонця поводження.

Братя! Ми побідили дотепер і побіджати мусимо дальше! Не звинемо вже раз до лету розпостертих крил, бо запропашченне так гарно розпочатого діла, булоби смертельним гріхом. За нами добро справи і Бог, — а проти нас привата, зла воля, порожність амбіцій, а навіть політичні інтереса. Але то нічо — потрафимо без борби, а тільки безглядністю праці переконати всіх, що ми є непобіджені, бо в Вас, Дорогі Братя, наша віра і надія. Єднаймося тільки так дальше, як дотепер, — рука в руку, рамя при рамени, а незадовго прикрасить наші чола лавровий вінець цілковитої побіди.

Валеріян Ньдзвєцький.

Поширюйте „Право Рільника“.

Na czasie.

Zmiana w Redakcji „Prawa Rolnika“.

Zawiadamiamy naszych Czytelników, że z dniem dzisiejszym na czele Komitetu Redakcyjnego „Prawa Rolnika“ stanął Prezes Wojewódzki Z. Z. R. p. **Walerjan Niedźwiecki**, podejmując wszystkie agendy od p. **Dr. Stanisława Hofmokla**, który tak chlubił się zainicjował naszą pracę w Województwie Stanisławowskiem.

Redakcja.

Okrutny bilans.

Znaną jest krwawa działalność G. U. P., osławionej przez rewolucyjną. Przestaliśmy już dzisiaj nawet oburzać się na okrucieństwa, popełniane przez owych inkwizytorów moskiewskich, notujemy tylko od czasu do czasu suche fakty, dowodzące, że instytucja ta nadal istnieje i działa.

Niedawno temu przez rewolucyjną, będącą zresztą wymownym symbolem „wolności“, panującej w kraju sowieckim — ogłosiła statystykę ze swej działalności w latach 1917 do 1921. Suche cyfry świadczą wymownie o tym potwornym dziele, którego dokonała rewolucyjna w tych latach. Stają przed nami widma tych, którzy zostali zamordowani z tego tylko powodu, że nie należeli do tej klasy, która opanowała rząd w Rosji

Otóż w tym okresie Czeka rozstrzelała... 1,766.118 osób, wyszczególniając poszczególne „kategorie“ egzekwowanych. Ciekawa ta statystyka podaje: 6,775 naukowców, 8,800 lekarzy, 355,250 inteligentów, 1,243 duchownych, 260,000 żołnierzy, 192,350 robotników i 815.100 chłopów.

Tyle osób zgładzono „oficjalnie“ — ale ile stracono bez ogłaszania wyroku, na miejscu? Możemy spokojnie przypuścić, że cyfra zgładzonych przez rewolucyjną reakcją, dochodzi do 3 milionów.

Oto krwawe żniwo rewolucyjnej. Z całym cynizmem rząd rosyjski z jednej strony głosi hasła wolności i braterstwa, z drugiej strony wysłał opornych na Sybir i publikuje statystykę... rozstrzelanych.

Trzy miliony ofiar — oto smutny bilans rządów bolszewickich.

Jak będzie się odbywała wypłata djet dla członków Komisji wyborczych.

W związku z licznymi wątpliwościami, powstałymi po ogłoszeniu okólnika p. Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie djet dla członków komisji wyborczych, — ze strony najbardziej miarodajnej dowiadujemy się, iż przy wypłacie omawianych djet stosowana będzie procedura następująca:

Wszystkie osoby, mogące udowodnić dotkliwy uszczerbek w swych zarobkach z racji pracy w komisjach wyborczych, winny wnieść po dniu 11 marca br. umotywowane i zaopatrzone w odpowiednie zaświadczenia podania na ręce przewodniczących komisji obwodowych. Ci, po poświadczeniu owych podań, skierują je, za pośrednictwem przewodniczącego komisji okręgowej do właściwej władzy, która daną osobę mianowała, tj. bądź do komisariatu rządu, bądź do rady miejskiej. Komisariat rządu, względnie rada miejska dokona wypłat. Jeżeli chodzi o podania przewodniczących obwodów, to potwierdzać je będzie przewodniczący komisji okręgowej. — Wypłata djet i zwrot kosztów podróży uskuteczniowana będzie przyszczalnie przed dniem 1-y:n kwietnia br.

Ekonomja i gospodarstwo.

Uwagi praktyczne o stryżeniu koni.

Sprawa stryżenia koni jest bardzo ważną i zdania hodowców są tu podzielone. Pragnę w tej kwestji podać kilka praktycznych wyjaśnień.

Zwyczaj stryżenia koni został u nas wprowadzony z zachodu, gdzie zima bardzo łagodna i gdzie konie przez całą prawie zimę chodzą po pastwiskach.

Wiadomo, że kolebką konia są kraje południowe i z tych pochodzą konie szlachetne. Im dalej na północ, tem koń jest cięższy, traci wygląd szlachetny, staje się ociężałym, limfatycznym, porasta grubym i długim włosiem, ogon i grzywa grubieją. Gdy koń jest syty i dobrze utrzymany, nie rzy na mrozie. Koń na deszczu traci energję, posepnieje i drży od zimna; włos ma gładki, równo ułożony, chroni go od przemoczenia skóry, na co jest właśnie najwrażliwszy. Włos strzyżony jeży się, deszcz

Н а ч а с і.

Зміна в Редакції „Права Рільника“.

Подаємо до відома нашим Читачам, що з нинішнім днем на чолі Редакційного Комітету „Права Рільника“ станув Воввідський Предсідатель С. З. Р. п. Валеріян Недзвецкий, котрий обняв всякі атенди від п. Др. Станислава Гофмюкля, котрий так похвально заініціював нашу працю в Станиславівськїм Воввідстві.

Редакція.

Страшний білянс.

Знаново є кровава діяльність Г. У. П. окликаной черезвычайки. Ми перестали вже нині навіть обурюватися на морди, поповнювані через тих московських інквізиторів, нотуємо тільки від часу до часу сухі факти, котрі вказують, що інституція та дальше існує і ділає.

Недавно тому черезвычайка, котра зрештою є вимовним символом „вільности“, пануючої в совітськїм раю — оголосила статистику зі своєї діяльности в роках 1917 до 1921. Сухі цифри свідчать вимовно о тім потворнім ділі, котрого доконала черезвычайка в тих роках. Стають перед нами привиди тих, котрі зістали помордовані з тої тільки причини, що не належали до тої кляси, котра опанувала правительство Росії.

Отже в тім часі Чека розстріляла .. 1,766.118 осіб. Виріжняючи поодинокі „категорії“ осуджених, — цікава та статистика подає: 6.775 учителів, 8.800 лікарів, 355.250 інтелігентів, 1.243 духовних, 260.000 жовнірів, 192 350 робітників і 815.100 хлопів.

Тільки осіб страчено „офіційно“ — але скільки осіб страчено без оголошення вироку, на

місци? Можемо спокійно припустити, що цифра страчених через черезвычайку реакціоністів доходить до 3 мільонів.

Ото кроваві жнива черезвычайки. З цілим цинізмом російське правительство з одной сторони голосить гасла вільности і братерства, а з другой сторони висилаєть опірних на Сибір і оголошує статистику... розстріляних.

Три мільони офір — ото сумний білянс совітського правительства.

Як відбуватися буде виплата диет для Членів Комісії виборчих.

Разом з численними сумнівами, котрі повстали по оголошенню обіжника п. Міністра Внутрішних справ в справі диет для Членів комісії виборчих, — зі сторони найбільше міродайної довідуємося, що при виплаті омовлених диет, буде стосована слідуоча процедура :

Всі особи, що можуть удовіднити велику втрату в своїх заробках по причині праці при виборчих комісіях, повинні внести по дни 11-го марта с. р. умотивовані і заосмотрені у відповідні посвідки подання на руки предсідателя комісії обводовмх. Предсідатели по потвердженню цих подань, відошлють їх за посередництвом предсідателя окружної комісії, до властивої влади, котра ту особу іменовала, т. є. або до комісаріяту правительства, або до ради мійської. Комісаріят правительства, зглядно рада мійська довершить виплати. Єсли ходить о подання предсідателів обводів, то потверджувати їх буде предсідатель окружної комісії. — Виплата диет і зворот коштів подорожи довершена буде можливо перед днем 1-го квітня с. р.

Економія і господарство.

Практичні уваги о стриженню коней.

Справа стриження коней є дуже важна і погляди властителів є ту поділені. Хочу в тім напрямі подати кілька практичних пояснень.

Звичай стриження коней зістав у нас впровадженій з заходу, де зима дуже лагідна і де коні через цілу майже зиму ходять по пасовисках.

Відомо, що вітчиною коня є краї полудневі і з тих походять шляхотні коні. Чим дальше на північ, тим кінь є тящій, тратить шляхотний вигляд, стається отяжілий, лімфатичним, поростає грубим і довгим волосем, хвіст і грива грубіють. Коли кінь є ситий і добре удержаний, не іржить на морозі. Кінь на дощи тратить енергію, посоловіє, та дрожить від зимна; волос має гладкий, рівно уложений, хоронить його від перемочення шкіри, на що є властиво дуже вражливий. Волос стрижений стає, дощ по нім не спливає, кінь мерзне,

po nim nie splywa, koń ziębnie, obśycha powoli i to wpływa bardzo ujemnie na jego zdrowie i sprawność. Zimą porą cierpi bardzo, gdy jest ostrzyżony, bo najeżony włos nie chroni go od przejmującego wiatru, a śnieg padający oziębia skórę zwierzęcia, bo topnieje wprost na skórze.

Roboczy koń nie powinien być w naszym klimacie bezwarunkowo strzyżony. Kto ma konia, powinien mieć zgrzebło i szczotkę. Utrzymanie w czystości wlosu i skóry przyczynia się do zdrowotności i sprawności zwierzęcia. Koń ostrzyżony wymaga lepszego i częstszego karmienia. Roboczy koń pracuje u nas zimą porą od przedświt do nocy, wystawiony na mróz i słotę, karmiony nieraz lichy — strzyc go zatem nie należy.

Również nieodpowiednie jest strzyżenie koni stajennych, powozowych. Koń powozowy stoi przeważnie pod ciepłą dera, co jest właściwie i dla zdrowia szkodliwe, do zaprzęgu bowiem zdejmujemy się z konia ciepłą dera i wyprowadza się go na mróz i słotę. Gdy koń jest ostrzyżony, to nagłą zmianę temperatury bardziej odczuwa, a tem więcej będąc wyprowadzony z ciepłej stajni z pod dery na mróz. Powozowy koń biegać musi szybko, zagrzewa się, następnie stać musi pod gankiem, kościołem lub sklepem, nieraz całe godziny.

Dla ziemian strzyżenie koni roboczych i wyjazdowych jest bezwarunkowo niewłaściwe i nic nie przemawia na korzyść strzyżenia koni u hodowców i rolników. Strzygą w miastach konie właściciele remiz, którzy fabrykują karocjery z koni pospolitych, mało szlachetnych, z natury grube mające owłosienie, które lichy są karmione, a ostro i bezwzględnie używane. Można więc tylko wystrzygać owłosione pęciny i przycinać ogon do wysokości stanu skokowego.

Koń strzyżony zagranicą w wielkich miastach chodzi w zaprzęgu pod czapakiem, który mu zakrywa nerki i słabiznę, tj. te części tułowia, które są najwrażliwsze na przeziębienie.

Okolicie nerek są tak wrażliwe na słotę lub nagłą ulewę w porze letniej, że wystarczy, by na zgrzanego biegiem konia spadł strumień wody z dachu przy wprowadzaniu do stajni, a może się już ochwacić lub do tać zapalenia nerek. Gdy na grzbiet konia rozgrzanego forsownym biegiem lub wyścigiem na torze porą letnią, po rozsiadaniu nagła spadnie ulewa, to koń następnego dnia bywa ochwacony lub zachoruje na zapalenie nerek.

Koń dobrze utrzymany i czyszczony, będzie zawsze gładki i lśniący, włos mieć będzie krótki. Konie strzyżone, gnłade, kasztany i kare tracą naturalną barwę wlosa i włos strzyżony jest za sze najeżony i nie lśni się.

Jeżeli to jest koniecznym, by konie na włosną wcześniej wyleniary, to do obroku zwykłego dodaje się 3 funty hreczki i ćwierć funta siemienia lnianego. Gdy już konie tak karmione zaczną lenieć, to karmienia hreczką zaniechać.

Chcąc, by konie na zimę nie porastały zbyt długim włossem, należy je karmić lepiej, dodawać ćwierć funta siemienia lnianego do obroku i dawać im marchew pastewną, która jest nieocenioną karmą pastewną. Worek owsa, dobra szczotka i zgrzebło — zastąpią w zupełności strzyżenie, które na zdrowie konia wcale dodatnio nie wpływa.

Z. Olszański, lekarz weterynarii.

Kurniki na kołach.

Każdy gospodarz na wsi zajmuje się oprócz uprawy roli i hodowlą, która daje mu nie mniejsze dochody niż plody roli. Z posród hodowli zajmuje dosyć poważne miejsce hodowla ptactwa domowego, jak: kur, gęsi i kaczek.

Zdawałoby się niejednemu, że ptactwo domowe należy karmić tylko przy zagrodzie, co też nasi rolnicy przeważnie czy-

nią. Jednakowoż sprawy przedstawiają się zupełnie inaczej. Pozwolimy sobie mianowicie przypomnieć naszym Czytelnikom artykuł z numeru 3-go „Prawa Rolnika“ p. t. „Pracowite kury“, który najlepiej udowadnia, że rentowność hodowli tychże może być wielką, jeżeli tylko gospodarz potrafi dobrze zabrać się do rzeczy. Trudno nam wprawdzie marzyć dziś o sukcesach uzyskiwanych w Ameryce, gdyż pod względem urządzeń technicznych etc. stoimy bardzo w tyle za hodowcami Nowego Świata, jednakowoż pracowitość kur i innego ptactwa domowego może być u nas wyzyskana nawet w sposób zupełnie prymitywny.

Oto proponujemy sporządzenie kurnika na kołach, by można go wywozić na pole, a tam dopiero w całej pełni przekonamy się o pracowitości ptactwa domowego, gdy zobaczymy jak niszczy ono wszelkie owady, robaki i liszki. Cała ta gromada nie odstąpi od pługa, lub brony, wyszukując sobie pożywienie. Po żniwach zaś, przed podcrywką, również można wyzyskać ptactwo do wybierania ziarna rozsypanego przy zbiorze, którego jest przecież zawsze bardzo wiele. Dotychczas marnowało się ono zawsze bezużytecznie. Nadmieniamy, że ptactwo lepiej się odżywia przy intensywnym i nieskrępowanym ruchu, przez co trzeba go mniej dokarmiać. Z podobnych zabiegów gospodarskich czerpie się podwójny zysk, mianowicie żywym ptactwo przez cały dzień i pozbywamy się na polu szkodników.

Sądźmy, że Czytelnicy zastanowią się nad naszą radą i przeprowadzą w tym kierunku próby, prosimy jednak aby każdy donosił nam o rezultatach jakie osiągnął.

Wiadomości gospodarcze.

Premiowa pożyczka inwestycyjna. W Nr. 36 „Monitora Polskiego“ z dn. 14 lutego 1928 r., ogłoszone zostało rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6. II. 1928 r., w sprawie emisji 4 procent. premiowej pożyczki inwestycyjnej. Na zasadzie tego rozporządzenia minister Skarbu upoważniony jest do wypuszczenia 4 proc. premiowej pożyczki inwestycyjnej w wysokości 50 milionów złotych w złocie, w obligacjach na okaziciela po 100 zł. w złocie każda. Wpływ z tej pożyczki inwestycyjnej przeznaczony jest na zasilenie ruchu budowlanego, na pokrycie kosztów budowy nowych linii kolejowych, kosztów odbudowy i przebudowy linii już istniejących, oraz na wykup 8 proc. państwowej pożyczki zło. ej 1922 r. i 8 proc. pożyczki konwersyjnej. Obligacje 4 proc. premiowej pożyczki inwestycyjnej umorzone będą w ciągu lat 10 drogą losowania w dniu 1 kwietnia i 1 października każdego roku. Pierwsze losowanie nastąpi w dn. 1 kwietnia 1928 r. Nie umorzone obligacje uczestniczyć będą w losowaniu premij, które odbywać się będzie jednocześnie z losowaniem obligacji, celem ich umorzenia. Na premje przewidziana jest w pierwszym półroczu 1 i pół proc. od sumy pożyczki, tj. 750.000 zł. w złocie. W następnych półroczach stosunek sum przeznaczonych na premie do nieumorzonej sumy pożyczki, ulegać będzie stopniowemu zwiększeniu i w ostatnim półroczu wynosić będzie 10 proc. Poza tem rozporządzenie nadaje obligacjom 4 proc. premjowej pożyczki inwestycyjnej wszelkie prawa papierów pupilarnych.

обсигає поволи і то впливає зле на його здоров'я і справність. В зимі терпить дуже, коли є острижений, понеже волос стоячий не хоронить його від переймаючо вітру, а сніг падаючий остуджує шкіру звіряти, бо топніє прямо на шкірі.

Робучий кінь не повинен бути в нашій підсонню безуслівно стрижений. Хто має коня, повинен мати згребло і щітку. Удержанне в чистоті волос і шкіру причиняється до здоров'я і справності звіряти. Кінь острижений вимагає ліпшого і частішого відживлювання. Робучий кінь працює у нас в зимі від досвіта до ночі, виставлений на мороз та слоту, відживлюваний не раз слабо — стричи про то його не повиннося.

Рівнож не повиннося стричи коней стаєнних, повозових. Кінь повозовий стоїть переважно під теплим коцом, є то властиво для здоров'я шкідливе, понеже при запряганню здійснюється з коня теплий коц і випроваджується на мороз та непогоду. Коли кінь є о трижений, то кожду зміну температури більше відчуває, а тим більше, коли випровадиться його з теплої стайні з під коца на мороз. Кінь повозовий мусить скоро бігати, розгрівається, а опісля стояти мусить під домом, церквою або склепом, не раз цілими годинами.

Для селян стриження коней робочих і виїздових є безуслівно невідповідне, і нічо не промавляє на користь стрижень коней у годівців і рільників. По містах стрижуть коні власителі реміз, котрі фабрикують повози з звичайних коней, мало шляхотних, з натури маючі грубий волос, котрі слабо є відживлювані, а остро і безоглядно є уживані. Отже можна тільки стричи в котиках і підтинати хвіст до висоти скокового стану.

Кінь стрижений за границею у великих містах ходить в запрягу під чапроком котрий закриває йому нирки і слабі часті, т. є. ті часті заду, котрі є найвразливіші на перестуду.

Околиці нирок є так вразливі на слоту або наглий дощ в літній порі, що вистарчить, коли на зігрітото бігом коня спаде сильна вода з даху, при впровадженню його до стайні, то може дістати охват або запалення нирок. Коли на хребет зігрітото коня сильним бігом або перегонами на торі літною порою, по скиненню сідла, спаде сильний дощ, то кінь слідуячого дня дістає охват або занедужає на запалення нирок.

Кінь добре удержаний і чищений завжди буде гладкий і блискучий, волос буде мати короткий. Стрижені коні, булани, каштани і карі тратять натуральну барву волоса і стрижений волос стоїть сторцом і не блищить.

Коли конче потреба, щоби коні на весні вчаснійше вилінилися, то до оброку звичайного додається 3 фунти гречки, і чверть фунта лняного насіння. Коли вже коні так відживлювані починають лінитися, то належить перестати давати гречки.

Коли хто хоче, щоби коні на зиму не порастали досить довгим волосем, належить їх відживлювати ліпше, додаючи чверть фунта лняного насіння до обро у і давати їм пастевну мориву, котра є неоціненою додатковою поживою. Мішок вівса, добра щітка і згребло — цілковито заступають стриження, котре на здоров'я коня цілковито додатно не впливає.

3. Ольшанський, лікар ветеринарній.

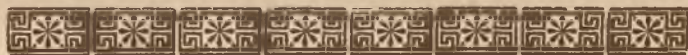
Курники на колесах.

Кождий господар на селі займається кромі управи рілі і годівлею, котра дає йому не менші доходи, чим рільні плоди. З посеред годівель займає досить поважне місце годівля птацтва домашнього, як: кури, гуси і качки.

Неодному здається, що домашні птиці кормити належить тільки при загороді, що наші рільники роблять переважно. Одначе справа представляється зовсім инакше. Позволимо собі іменно пригадати нашим Чатачам допись в числі 3-ім „Права Рільника“ п. з. „Працьовиті кури“, котра найліпше доказує, що поплатність годівлі курей може бути велика, если тільки господар потрафить добре забратися до річи. Вправді годі нам мріяти нині о сукцесах, котрі одержують в Америці, понеже під оглядом технічних уладжень і пр. стоїмо дуже по заду за годівцями Нового Світа, одначе працьовитість курок і инших домашних птиць може бути у нас використане навіть в спосіб зовсім примитивний.

Отже поручаємо зладженне курника на колесах, щоби можна його перевозити на поле, а там доперва в цілій повні переконаємося, як працюють домашні птиці, коли побачимо, як нищать вони всякі комахи, черваки і лішки. Ціла та громада не відступає від плуга або борони, вишукуючи собі поживу. А по жнивах, перед оранем, рівнож можна використати домашні птиці до вибирання зерна розсипаного при збірці, котрого завжди є прецінь дуже багато. Дотепер марновалося воно завжди безпожиточно. Пригадуємо, що домашні птиці ліпше відживляються при интензивнім і не тамованім руху, через що потребує вже менше звичайної поживи. З подібних господарських старань маємо подвійну користь, іменно кормимо домашні птиці через цілий день та позбуваємося шкідників на поли.

Маємо надію, що наші Читачі застановляться над нашою порадою, і перепроводять в тім напрямі проби, одначе просимо, щоби кождий доніс нам о результатах, які осягнуть.

Лиш оголошення заміщені в тижневнику „ПРАВО РІЛЬНИКА“,
дійдуть до кожного Рільника.

Відомости господарчі.

Премійна позичка інвестиційна. В ч. 36-ім „Монітора Польського“ з дня 14-го лютого 1928 р., зістав оголошений розпорядок Президента Річиполитой з дня 6-го лютого 1928 р., в справі емісії 4 проц. премійної позички інвестиційної. На підставі того розпорядку Міністер Скарбу є уповажнений до випущення 4 проц. премійної позички інвестиційної у висоті 50 мільонів золотих в золоті, в облигаціях на оказателя по 100 зол. в золоті кожда. Вплив з тої інвестиційної позички призначений є на запомогу будівельного руху, на покриті коштів будови нових желізничих ліній, коштів будови і перебудови існуючих вже ліній, також на викуп 8 проц. державної позички золотої 1922 р. і 8 проц.

Przejściowe pożyczki gotówkowe. Państwowy Bank Rolny przestał udzielać obecnie przejściowych pożyczek gotówkowych na budowę. Pożyczki wydawane są nadal wyłącznie, a) na spłaty rodzinne, b) na wykończenie będących w budowie budynków, wzgl na niezbędne remonty, wreszcie c) na należycie uzasadnione trwałe inwestycje.

Pożyczki na cele hodowlane. Wskutek decyzji Ministerjum Rolnictwa państwowy Bank Rolny wydaje pożyczki z funduszu „hodowlanego” tegoż ministerjum obecnie wyłącznie członkom mleczarń spółdzielczych i tylko na kupno rozplodowników męskich.

Uprawa lnu w Polsce. Ministerstwo Rolnictwa, jakoteż sfery gospodarcze podjęły kroki w celu racjonalizacji produkcji, przeróbki i eksportu lnu.

Kredyty nawozowe. Państwowy Bank Rolny podaje warunki, na jakich rolnictwo korzystać może z kredytu nawozowego w sezonie wiosennym 1928 r. Nawozy dostarcza Państwowy Bank Rolny na kredyt, który spłacony być musi do dnia 1 listopada br. za azotnik i do dnia 15 listopada za pozostałe nawozy. Oprocentowanie kredytu wynosi przy superforfacie 8 i pół procent, przy innych nawozach sztucznych 9 proc. w stosunku rocznym.

Starania o zakaz wywozu surowych skór.

Z kraju wywozi się rocznie około 1 miliona surowych skór cielęcych. Ostatnio wywóz tych skór surowych wzrósł tak silnie, że pociągnęło to za sobą wielką wyżkę cen surowca, wskutek czego przemysł garbarski i obuwniczy znalazł się w ciężkiem położeniu. Przemysły te zwróciły się ostatnio do rządu o wydanie zakazu wywozu surowych skór cielęcych. Jak się dowiadujemy, sprawa ta ma być w najbliższym czasie rozstrzygnięta przez rząd.

Kasy pożyczkowo-oszczędnościowe będą likwidowane. Ministerstwo spraw wewnętrznych opracowało projekt rozporządzenia, zawierający przepisy w sprawie likwidacji kas pożyczkowo-oszczędnościowych. Rozporządzenie to ma na celu z jednej strony obronę interesów gmin i ochronę gminy przed nadmiernymi stratami, z drugiej uniemożliwienie pokrywdze-

nia szerokich rzesz ludności wiejskiej, które w okresie przedwojennym wносиły do gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych swoje oszczędności. Projekt ten po uzgodnieniu z zainteresowanymi czynnikami prawdopodobnie wkrótce zostanie ogłoszony.

Giełda.

Kursy dolara.

W ubiegłym tygodniu kurs dolara wahał się:

W Warszawie: 8·87½—8·88½ zł.

W Krakowie: 8·87½—8·88 zł.

We Lwowie: 8·87—8·88 zł.

W Stanisławowie: 8·87—8·38½ zł.

Wszędzie tendencja utrzymująca, nastrój spokojny, podaż dość silna.

Giełda stanisławowska.

Ceny z dnia 9. lutego 1928

Ceny za 100 kg. — Pszenica 49·70. Żyto 39·28. Jęczmień 35·40. Owies 34·40. Kukurudza 35·14. Hreczka 41·66. Proso 41·30. Siano polne 17·50, łąkowe 12·85, lasowe 9·20, mieszanek 18·60. Koniec 21·00. Słoma okłotowa do sieuników 5·15, na sieczkę 4·00. Groch polny 53·30. Groch Victoria 71·66. Bobik 38—40. Fasola kolorowa 41·25. Fasola biała 57·50. Wyka 36·00. Łubień 36. Ziemniaki 7·50. Otręby żytnie 26·80 i pszenne 28·30. Bydło rogate 1·22 za 1 kg. żywej wagi, zaś nierogaczyna 1·52.

Giełda tłumacka.

Ceny z dnia 15. lutego 1928.

Ceny za 100 kg. — Pszenica 46·00. Żyto 37·00. Jęczmień 31·00. Gryka 32·00, Proso 33·00. Kartofle 7·00. Groch 45·00. Fasola 44·00. Mąka pszenna 94·00, żytnia pytl. 65 i żytnia razowa 45·00. Kasza jęczmienna 80·00, jaglana 80·00 i gryszana 100·00. Owies 30·00. Otręby pszenne 26·00 i żytnie 25·00. Siano 6·00. Słoma 4·00. Sieczka 4·50. Mięso wołowe 110·00, cielęce 140·00 i wieprzowe 145·00.

Giełda białostocka.

Ceny z dnia 20 lutego 1928.

Ceny za 100 kg. — Pszenica 46·00. Żyto 35·00. Jęczmień 30·00. Owies 30·00. Kukurudza 32·00. Bydło rogate 15 do 16 ct. am. za 1 kg. żywej wagi, zaś nierogaczyna 1·60—2·00 zł. za 1 kg. żywej wagi.

Z ubiegłego tygodnia.

KORESPONDENCJE.

Kurs Okręg. Tow. Gosp. w Kołomyji.

Dnia 8 lutego br. odbył się w Kołomyji przy Okr. Tow. Gospodarskiem popis dla słuchaczy 9-tygodniowego kursu gospodarskiego, urządzonego staraniem

Okr. Tow. Gosp. Na kursie wykładano następujące przedmioty: „Hodowla bydła” (Inż. Abgarowicz i A. Trent), — „Rolnictwo” (K. Jaworski), — „Pszczelnictwo” (Stanisław Czyżkowski). — „Weterynarja i hodowla drobiu” (Dr. Rajski), — „Ogrodnictwo” (Inż. Abgarowicz), — „Nauka o spółdzielczości” (A. Trent).

позички конверсійної. Облігації 4 проц. премійної позички інвестиційної покриті будуть в протягу літ 10 дорогою льосовання в дни 1-го квітня і 1-го жовтня кожного року. Перше льосовання наступить в дни 1-го квітня 1928 р. Облігації не покриті беруть участь в льосованні премій, котре буде відбуватися рівночасно з льосованням облігації в цілі їх покриття. На премії призначається в першій півроці 1 і пів проц. від суми позички т. є. 750.000 зол. в золоті. В слідуючих півроках відносини сум призначених на премії до не покритої суми позички, підлягати будуть поступенному збільшуванню і в останнім півроці виносити будуть 10 проц. Позатим розпорядок надає облігаціям 4 проц. премійної позички інвестиційної після права пупілярних паперів.

Перехідні позички в готівці. Державний Рільний Банк перестав тепер уділяти перехідних позичок в готівці на будову. Позички видавані є дальше виключно: а) на родинні сплати, б) на викінчення будучих в будові будинків, зглядно на необхідні напрями, вкінці в) на правильно узасаднені інвестиції.

Позички на цілі годівельні. Після децизії Міністерієм Рільництва, державний Рільний Банк видає позички з фонду „годівлі“ тогож міністерієм виключно тепер членам кооперативних молочарнь і тільки на купно мужеських розплідників.

Управа льну в Польщі. Міністерство Рільництва, як також господарчі сфери підняли кроки в цілі раціоналізації продукції, перерібки і експорту льну.

Навозові кредити. Державний Рільний Банк подає услівя, на яких рільництво користати може з навозового кредиту у веснянім сезоні 1928 р. Навози достарчає державний Рільний Банк на кредит, котрий має бути сплачений до дня 1-го падолиста с р. на азотник і до дня 15-го падолиста за позісталі навози. Опроцентованне кредиту виносить при суперфосфораті 8 і пів проц, при інших навозах 9 проц. в річних відносинах.

Старання о заказ вивозу сирих шкір. З краю вивозиться річно майже 1 міліон сирих телячих шкір. В останніх часах вивіз тих сирих шкір взріс так сильно, що потягнуло то за собою велику звизку цін сирівця, після чого гарбарський промисл і обуви знайшовся в тяжкім положенню. Промисли ті звернулися в останніх часах до правительства о виданне заказу вивозу сирих телячих шкір. Як довідуємося, справа та має бути в найблищім часі порішена через Правительство.

Каси щадничо-позичкові будуть зліквідовані. Міністерство Внутрішних Справ опрацювало проєкт розпорядження, містячі в собі переписи,

в справі ліквідації кас щадничо-позичкових. Той розпорядок має на цілі з одної сторони оборону громадських інтересів і охорону громад перед надмірними дотеперішними втратами, з другої сторони, недопустити до покривдження широких мас населення сільського, котрі в передвоєннім часі складали до громадських щадничо-позичкових кас свої ощадности. Проєкт той за згодою з інтересованими особами правдоподобно зістане в короткім часі оголошений.

„Право Рільника“ є одиноким тижневником безпартійним, хоронячим права Рільника.

БІРЖА.

Курси доляра.

В минувшій тижни курс доляра вахався:

В Варшаві: 8·88¹/₂—8·89¹/₂ зол.

В Кракові: 8·87¹/₂—8·88 зол.

У Львові: 8·87—8·88¹/₂ зол.

В Станиславі: 8·87—8·88¹/₂ зол.

Всюди тенденція утримана, настрої спокійний, подаж досить сильна.

Станиславівська біржа.

Ціни з дня 9. лютого 1928.

Ціни за 100 кг. — Пшениця 49·70. Жито 39·28. Ячмінь 35·40. Овес 34·30. Кукурудза 35·14. Гречка 41·66. Просо 41·30. Сіно пільне 17·50 лугове 12·85, лісове 9·20 мішанка 18·60, конічина 21·00. Солома околотова житня до сінників 5·15, на січку 4·00. Горох полевий 53·30. Горох Victoria 71·66. Бобик 38—40. Фасоля красна 41·25. Фасоля біла 57·50. Вика 36·00. Лубень 36. Картофля 7·50. Отруби житні 26·80 і пшеничні 28·30. Рогата худоба 1·22 за 1 кг. живої ваги, иерогатизна 1·52.

Товмацька біржа.

Ціни з дня 15. лютого 1928.

Ціни за 100 кг. — Пшениця 46·00. Жито 37·00. Ячмінь 31·00. Вика 32·00. Просо 33·00. Бараболя 7·00. Горох 45·00. Фасоля 44·00. Мука пшенична 94·00. Мука житна питль. 65·00. Мука житна разова 45·00. Крупи ячмінні 80·00, просові 80·00 і гречанні 100·00. Овес 30·00. Висівки пшеничні 26·00 і житні 25·00. Сіно 6·00. Солома 4·00. Січка 4·50. М'ясо волове 110·00, телятина 140·00 і вепровина 145·00.

Болшовецька біржа.

Ціни з дня 20. лютого 1928.

Ціни за 100 кг. — Пшениця 46·00. Жито 35·00. Ячмінь 30·00. Овес 30·00. Кукурудза 32·00. Худоба рогата 15 до 16 цнт. ам. за 1 кг. живої ваги, а свині 1·60—2·00 зл. за 1 кг. живої ваги.

wreszcie „Mleczarstwo“ (S. Nanczuk). Słuchaczy na kursie było około 30-tu.

Wrażenie, jakie odniosłem z popisu, było możliwe najlepsze. Odpowiedzi słuchaczy, jasne i pełne zrozumienia dla przedmiotu, wzbudzały wyrost zachwyty, a chwilowo nie chciało się wprost wierzyć, że kurs trwał tylko 9 tygodni. Rezultaty te można zawdzięczać tylko dobrej organizacji, w której położyli zasługi pp. Prezes-Okr. Tow. Gosp. w Kołomyji i instruktor Trent. Rzecz zrozumiała, że niepoślednią rolę odegrali tu również pp. Wykładowcy, jakoteż ich całkowite poświęcenie, by w tak krótkim przeciągu czasu wyczerpać całkowity materiał i osiągnąć pełny sukces. Wielkie uznanie należy się również i samym słuchaczom, którzy zdawali sobie dokładnie sprawę z doniosłości posiadania wiedzy w zakresie rolnictwa i nie szczędzili sił, aby od swych światłych wykładowców nauczyć się możliwie wszystkiego.

Jeżeliby wszystkie Powiaty poszły za powyższym przykładem, w przeciągu kilku lat miałibyśmy na wsi w dużym procencie uświadomionych i dobrze przygotowanych do zawodowej pracy gospodarzy. Kursa takie najlepiej udają się w miesiącach zimowych, podczas których można urządzić dwa komplety, dające wsi każdej choćby najmniejszą ilość uświadomionych gospodarzy, co jest prawdziwym bogactwem.

Nie śpijmy więc i wzorem Towarzystwa Gospodarskiego przystępujemy energicznie do pracy, której owoce nie dadzą na siebie długo czekać. Ci zaś, którzy tak chlubnie ukończyli teraz kurs w Kołomyji, niech świecą przykładem!

St. Regulski.

Smutna prawda.

Dnia 24 stycznia br. wybuchł w zabudowaniach gospodarczych Wasyla Masnyka w Wołczyńcu, groźny pożar, którego pastwą padła stodoła. Mimo tego, że pożar wybuchł dopiero o północy, sąsiedzi pospieszyli z energiczną pomocą, chcąc ratować dobytek nieszczęśliwca. Ofiar w ludziach i zwierzętach na szczęście nie było. Ponieważ policja zaczęła robić zaraz dochodzenia, Masnyk czynił ze siebie ofiarę, udowadniając, że padł on ofiarą podpalenia politycznego i naprowadził na powyższe szeregi Bogu ducha winnych świadków. Niestety dalsze śledztwo udowodniło, iż Masnyk miał wiele długów, z którymi nie mógł się uporać i dlatego sam podpalił stodołę, by pobrać z P. D. U. W. asekurację w wysokości 1370 zł. Niestety nieuczciwy plan nie udał mu się i dziś za swój czyn będzie odpowiadał przed sądem. Czy tak robić wolno?

Cienie, na prowincji.

Meducha. (Kradzież owsa) Dnia 12. bm. w nocy skradli Hilary Bahrij i Michał Nowak z niezamkniętych sieni chaty Marjana Wierzbickiego, syna Karola, worek owsa, wagi 25 kg. i sprzedali go w sklepie Feliksa Bukowieckiego. Niestety Policja wpadła zaraz na trop sprawców i dziś wszyscy będą odpowiadać za swój czyn przed sądem.

Marjampol. (Opór władzy) W Marjampolu wsi, zakupili sobie gospodarze Piotr Szkredka, Jan Kierdiak i Jan Pychoń rury studienne. Jednakowoż podczas podziału tychże, powstała między nimi taka sprzeczka o jedną rurę, że musiał się w to wmieszać sam naczelnik gminy Jędrzej Wójcik, przy pomocy posterunkowego P. P. Ponieważ jednak kiótlwi gospodarze stawili opór władzy, czego robić nie wolno, staną przeto niedługo przed sądem w Haliczu.

Marjampol. (Kradzież gęsi) W nocy z 13 na 14 lutego br. skradł Fedź Predka trzy białe gęsi na szkodę Marji Buga i usiłował je sprzedać u Eljasza Achirona. Jednak kupiec, nie mając zaufania do sprzedającego, zawezwał posterunkowego PP. i w ten sposób oliwa wyszła na wierzch, zaś przemyślny Fedź poszedł do aresztu.

Dorohów. (Nalógowa złodziejka) Marja Czerna z Dorohowa, kradła systematycznie w różnych odstępach czasu z zamkniętej sieni wdowy Anny Łesiuik na jej szkodę. Pokazało się, że dotychczas zginęło 75 kg. pszenicy, 25 kg. żyta, 25 kg. prosa, 25 kg. mąki pszennej i około 20 kg. suszonych gruszek. Aż raz powinęła się Czernedze noga i schwytao ją na gorącym uczynku, by mogła za swoje brzydkie nawyczki odpokutować.

Co zrobiłeś

dla rozpowszechnienia

Związku Zawodowych Rolników?

KRONIKA.

Kalendarzyk rzym.-kat.

- 26. niedziela, Wiktora
- 27. poniedziałek, Aleksandra
- 28. wtorek, Leandra
- 29. środa, Romana
- 1. czwartek, Albina b.
- 2. piątek, Symplicjusza
- 3. sobota, Kunegundy.

З МИНУВШОГО ТИЖНЯ.

Кореспонденції.

Окружний курс Господар. Товар в Коломій.

Дня 8 го лютого с. р. відбувся в Коломій при Окр. Господарським Товар. попис. для учасників 9-тижневого курсу господарчого, уладженого стараннем Окр. Госп. Тов. На курсі викладано слідуєчі предмети: „Годівля худоби“ (Інж. Абгарович і А. Трент), — „Рільництво“ (К Яворський), — „Пчільництво“ (Ст. Чишковський), — „Ветеринарія і годівля дробу“ (Др. Райський), — „Огородництво“ (Інж. Абгарович), — „Наука о кооперативах“ (А. Трент), — вкінці „Молочарство“ (Т. Навчук). Учасників курсу було около 30.

Вражінне, яке відніс я з попису, було можливо найліпше. Відповіді учасників, ясні і повні зрозуміння для предмету, викликували майже захопленне, а хвилево не хотілося навіть вірити, що курс тревав тільки 9 тижнів. Результати ті можна тільки завдячувати добрій організації, в котрій поклали заслуги пп. Предсідатель Окр. Госп. Тов. в Коломій і Інструктор Трент. Річ зрозуміла, що неспілку ролю відгравали тут рівнож пп. Викладачі, як рівнож їх цілковита посвята, щоби в так короткім часі вичерпати цілковитий матеріал і осягнути повний сукцес. Велике признание належить рівнож і самим учасникам, котрі здавали собі справу о великій вазі посідання знання з обсягу рільництва та не щадили сил, щоби від своїх світлих Викладачів навчитися можливо всього.

Еслиби всі Повіти пішли за повищим приміром, то в протягу кількох років малиби ми на селі у великім проценті усвідомлених і добре приготованих до заводової господарчої праці. Такі курси найліпше удаються в зимових місяцях, підчас котрих можна уладити навіть два комплекти і дати кождому селу хотяйби найменшу скількість усвідомлених господарів, що є правдивим богатством.

Отже не засипляймо справи і приступаймо по примірі Господарчого Товариства енергічно до праці, котрої овочі не дадуть довго на себе ждати. А ті, котрі так похвально скілчили тепер курс в Коломій, нехай світять приміром.

Ст. Регульський.

Сумна правда.

Дня 24-го січня с. р. повстала в забудованнях господарчих Василя Масника в Волчинці грізна пожежа, котрої офірою впала стодала. Помимо

того, що пожежа повстала доперва о півночи, сусіди поспішили з енергічного помочію, хотячи ратувати добуток нещасного Офір в людях і звірятах не було. Понеже поліція почала зараз робити досліди, Масник зробив з себе офіру, доказуючи, що він вправ офірою політичного підпалення і наводив на повище цілий ряд Богу духа винних свідків. На жаль, дальший дослід виказав, що Масник мав багато довгів, з котрими не міг дйти до кінця і сам підпалив стодалу, щоби побрати з П. Д. У. В. асекурацію у висоті 1370 зол. На жаль, несумлінний плян не удався йому і нині за свій злочин буде відповідати перед судом. — Чи так вільно робити?

Тіни на провінції.

Медуха. (Крадіж вівса). Дня 12-го с. м. в ночі украли Ілярій Багрій і Михайло Новак з незачинених сіней хати Маріяна Вержбіцького, сина Кароля, мішок вівса, ваги 25 кг. і продали його в склепі Фелікса Буковецького. На жаль поліція впала сейчас на слід злочинців і нині всі будуть відповідати за свій злочин перед судом.

Маріямпіль. (Опір власті). В Маріямполі селі закупили собі господарі Петро Шкредка, Іван Кердяк і Іван Тихонь рури до керниць. Однак підчас поділу, повстала між ними така суперечка о одну руру, що мусів в то вмішатися сам начальник громади, Андрій Вуйцік при помочи постерункового П. Д. Понеже однак сварливі господарі ставили опр власті, чого робити не вільно, стануть проте в коротці перед судом в Галичи.

Маріямпіль. (Крадіж гусей). В ноги в 13. на 14 го лютого с. р. украв Федь Предка три білі гуси на шкоду Марії Буга і хотів їх продати у Еліяша Ахирона. Купець одначе не маючи довіря до продаючого, завіззав постерункового П. Д. і в той спосіб вийшла олива на верх, а промисловий Федь пішов до арешту.

Дорогів. (Налогова злодійка). Марія Чернега з Дорогова систематично крадала в різних відступах часу з замкнених сіней вдовиці Анни Лесюк на її шкоду. Показалося, що дотепер пропало 75 кг. пшениці, 25 кг. жита, 25 кг. проса, 25 кг. пшеничної муки і около 20 кг. сушених грушок. Аж вкінці повинулася Чернезі нога і зловлену її на горячім вчинку, щоби могла за свої негарні навички відпокутовати.

Osobite. Pan Wojewoda Stanisławowski, Dr. Aleksander Morawski, wyjechał na inspekcję podległych Mu Powiatów.

Rozwój Z. Z. R. Otrzymaliśmy szereg listów, w których korespondenci nasi z uznaniem podnoszą skuteczną pracę Z. Z. R. od czasu, gdy ukonstytuowało się Prezydjum Zarządu Wojewódzkiego Z. Z. R. z p. Prezesem Walerjanem Niedźwieckim na czele.

Organizacja Z. Z. R. W ubiegłym tygodniu Delegaci Z. Z. R. zorganizowali dla naszego Związku cały Powiat Nadwórniański i część powiatu Bohorodczańskiego, osiągając wszędzie kolosalne sukcesy. Ludzie na każdym kroku garną się do pracy, widząc w idei przez nas rzucanej swój dobrobyt. Szczegółowe sprawozdania podamy w następnym numerze.

Wykład przez radio. W najbliższym czasie będzie mógł każdy usłyszeć przez radio wykład o pracach Związku Zawodowych Rolników w Województwie Stanisławowskim. Cały kraj musi się bowiem dowiedzieć o tem, ile to u nas zdziałali ludzie dobrej woli. Szczegółowy termin wykładu podamy w następnym numerze, wygłosi go zaś red. Zbigniew Orwicz.

Nowa Rada przyboczna Wydziału Powiatowego w Stanisławowie została mianowana w tym miesiącu, zaś jej skład jest następujący:

PP. Dąbrowski, Dzieduszycki, Dr. Dobrucki, Dr. Drzewicki Józef, Lieberman, Dr. Partycki, Dr. Fernhof, Dr. Rosenbaum, Dr. Seidler, Dr. Susman, Ks. Stek, Burzyński Tadeusz, Cypperdiug z Zagwoździa, Ostapiuk z Radczy, Fedorów z Zabereża, Waryszko z Bratkowiec, Majster z Kołodziejówki, Dr. Halpern z Wołczyńca, Wowk z Hanusowiec, Barta z Pobereża, Mencil z Pawełcza, Łucki z Bednarowa, Bojczuk z Kryłosa, Dubel z Błudnik, Prokopów z Kurypowa, Hawryłów z Ostrowa, Tracz z Sobotowa, Dr. Nowachowicz z Halicza, Leszczyński z Meduchy, Ozarko z Dubowiec, Grodzicki z Kończak starych, Wójcik z Marjam-pola wsi i Wierzbiński z Jezupola, pozatem Wydział powiatowy tworzą oprócz P. Starosty Boxy, jako Komisarza rządowego, P. Dzieduszycki i Ks. Stek, jako zastępcy przewodniczącego, jako członkowie PP. Mencil, Wójcik, Dr. Halpern i Tracz, a jako zastępcy Barta, Grodzicki, Dr. Rosenbaum i Wowk.

Wysyłka soli bydłowej. Na interwencję Prezesa Kraj. Z. Z. R. w Ministerstwie Skarbu, zgodziło się Biuro Sprzedaży Soli wysłać sól bydłą dla Wojew. Zarz. Z. Z. R. w Stanisławowie. Dotychczas wysłano już pięć wagonów po 15 ton dla Pow. Z. Z. R. w Stanisławowie, Rohatynie, Tłumaczu, Kołomyji i Stryju.

Kurs hodowli jedwabników. Z Kołomyji donoszą, że staraniem Okr. Tow. Gosp. odbędzie się tamże dwudniowy kurs hodowli jedwabników od dnia 26—27 lutego br. Prosimy Członków Z. Z. R. o liczny

udział w kursie ze względu na bardzo aktualną akcję sadzenia morw i hodowlę jedwabników. Bliższych informacji udziela Pow. Z. Z. R. w Kołomyji.

Gdzie i kto organizuje Oddziały Pszczelnicze.

Poniżej podajemy dla informacji naszych Czytelników gdzie i kto organizuje Oddziały Pszczelnicze. Oddział w Kołomyji organizuje sekretarz Okręgowego Tow. gospodarskiego, p. Alojzy Trent, lokal spółki „Pokucie“, — Oddział w Horodence Inż. Franciszek Abgarowicz, kierownik biura Okręg. Towarz. Gospod. — Oddział w Stanisławowie sekretarjat Okr. Tow. Gosp. inż. Władysław Dołęgowski, Rada powiatowa, — Oddział w Nadwórnie organizuje inż. Władysław Zbrożek, Rada powiatowa, biuro Okręg. Tow. Gosp. i wreszcie Oddział w Stryju organizuje Kazimierz Polański, ul. Potockiego 9, lokal Rolnika, biuro Okr. Tow. Gosp.

Tylko ogłoszenia, umieszczone na łamach „PRAWA ROLNIKA“ trafią do każdego Rolnika i odniosą swój skutek.

Z KRAJU.

- Na wiosnę zaczął we Lwowie budować nową radjostację nadawczą.
- W gminie Dydiowa, ad Lutowska, powiat Lisko, zmarł Łajwe Feld, liczący 125 lat.
- W Częstochowie wykryła policja magazyn broni, należący do organizacji faszystowskiej.
- Poznań otrzymał od banków angielskich półmiljonową pożyczkę.
- Słynny chór ukraiński Kotki koncertuje teraz w Krakowie i Warszawie.
- Rząd wyasygnuje 20 milionów zł. na budowę szkół.
- Z całego kraju ciągle nadchodzą wiadomości o wylewach rzek.
- W Zakopanem znowu szalał wiatr halny, po którym znikł zupełnie śnieg.
- Z Niemiec przybyła do nas wycieczka malarzy i literatów.
- Rząd pracuje nad uregulowaniem sytuacji urzędników.
- Król Bułgarski został odznaczony przez Prezydenta Mościckiego orderem „Orla Białego“.

НОВИНКИ

Календарик греко-кат.

13. Неділя, Мартина.
14. Понеділок, Кирила.
15. Второк, Онисима.
16. Середа, Памфули М.
17. Четвер Теодора.
18. Пятниця, Папи Льва.
19. Сوبота, Архипа.

Особисте. Пан Воевода Станиславівський, Др. Александер Моравський, виїхав на інспекцію підляглих Йому Повітів.

Розвій С. З. Р. Одержалисьмо цілий ряд листів, в котрих наші дописувателі з признаннем підносять видатну працю С. З. Р. від часу, коли уконституовалося Президіум Воевідського Заряду С. З. Р. з паном Предсідателем Валеріяном Недзвецким на чолі.

Організація С. З. Р. В минувшім тижні Делегати С. З. Р. зорганізували для нашого Союзу цілий Надвірнянський Повіт і Частину Богородчанського Повіта, здобуваючи всюда кольосальні сукцеси. Люди на кождім кроці горнутья до праці, бачать в ідеї через нас киненій свій добробут. — Точнійші звіти подамо в слідуючім числі.

Виклад через радіо. В найблищім часі буде міг кождий почути через радіо виклад о працях Союзу Заводових Рільників в Воевідстві Станиславівським. Цілий край отже мусить довідатися о тім, скільки то у нас зробили люде доброї волі. Точний термін викладу подамо в слідуючім числі, виголосить його ред. Збігнев Орвич.

Нова прибічна Рада Повітового Виділу в Станиславові зістала іменована в цім місяці, а склад її є слідуючий: Пп, Домбровський, Дідушицький, Др. Добруцький, Др. Држевіцький Йосиф, Ліберман, Др. Партицький, Др. Фернгоф, Др. Розенбавм, Др. Зайдлер, Др. Сусман, о. кан. Стек, Буржинський Тадей, Ципердюк з Загвіздя, Остапюк з Радчи, Федорів з Забережа, Варишко з Братковець, Майстер з Колодївки, Др. Гальперн з Волчинця, Вовк з Ганусовець, Барта в Побережа, Менцель з Павелча, Луцький з Боднарова, Городиський з Комарова, Бойчук з Крилоса, Дубель з Блудник, Прокопів з Курипова, Гаврилів з Острова, Трач з Соботова, Др. Новахович з Галича, Ліщинський з Медухи, Озарко з Дубовець, Гродзінський з Коньчак старих, Вуйцік з Маріямполья село і Вержбінський з Єзуполя. Крім того Виділ Повітовий творять кромі п. Старости Бокси, яко Комісаря правительственного, П. Дідушицький і о. кан. Стек, яко заступники предсідателя, — яко члени Пп. Менцель, Вуй-

цік, Др. Гальперн і Трач, — а яко заступники Барта, Гродзїцький, Др. Розербавм і Вовк.

Висикла соли для худоби. За інтервенцією Предсідателя Краев. С. З. Р. в Міністерстві Скарбу, згодилося Бюро Продажи Соли висилати сіль для худоби для Воев. Зар. С. З. Р. в Станиславові. Дотепер вислано вже пять вагонів по 15 тон для Пов. С. З. Р. в Станиславові, Рогатині, Товмачи, Коломиї і Стрию.

Курс годівлі шовковників. З Коломиї доносять, що за стараннем Окр. Госп. Тов. відбудеться там дводневний курс годівлі шовковників від дня 26—27 лютого с. р. Просимо Членів С. З. Р. о численну участь в курсі з огляду на дуже актуальну акцію садження морв і годівлі шовковників. Блящих подробиць уділяє Пов. С. З. Р. в Коломиї.

Де і хто організує Пчільничі Відділи? Пошище подаємо до відома нашим Читачам, де і хто організує Пчільничі Відділи. Відділ в Коломиї організує секретар Окружного Тов. Господарчого, п. Альойзий Трент, будинок спілки „Покуте“. — Відділ в Городенці інж. Франц Абгарович, управитель бюра Окр. Госп. Тов., — Відділ в Станиславові секретар Окр. Госп. Тов. інж. Володислав Доленговський, Рада Повітова, — Відділ в Надвірній інж. Володислав Зброжек, Рада Повітова, Окр. бюро Госп. Тов. і вкінці Відділ в Стрию Казамир Полянський, вул. Потоцького 9, будинок Рільника, бюро Окр. Госп. Тов.

Поширюйте і передплачуйте
„П РА В О Р І Л Ь Н И К А“.

З К РА Ю.

— На весні начнуть будувати у Львові нову надавчу радіостацію.

— В громаді Дидюва коло Лютовиськ, повіт Ліско, цомер Лайве Фельд в 125-ім році життя

— В Ченстоховій викрила поліція магазин оружія, належачий до фашистівської організації.

— Познань одержав від андійських банків півміліонову позичку.

— Знаний український хор Котки концертує тепер в Кракові і Варшаві.

— Правительство виасигнує 20 міліонів зол. на будову шкїл.

WYDATNE KREDYTY BANKU GOSPODARSTWA KRAJOWEGO

dla rzemiosła i rękodzieła.

Już w chwili oddawania niniejszego numeru do druku otrzymaliśmy ze Lwowa od Posła Inż. Mianowskiego telefoniczną wiadomość, iż w środę dnia 22. b. m. uchwaliła Rada nadzorcza Banku Gospodarstwa Krajowego na wniosek Pana Prezesa Generala Dr. Romana Goreckiego, względnie Dyrekcji

KREDYT TRZYDZIESTO MIESIĘCZNY w WYSOKOŚCI 13,500.000 zł.

oraz ponadto s p e c j a l n y kredyt dyskontowy dla

rzemiosł i drobnego przemysłu oraz rękodzieła.

Tak kredyt 135 milion. jak i kredyt dyskontowy udzielony będzie za pośrednictwem Kas Oszczędności względnie Kas Rzemieślniczych i Rękodzielniczych.

Z E S W I A T A.

— Ambasador angielski w Waszyngtonie oświadczył, że nie nadszedł jeszcze czas powszechnego rozbrojenia.

— W Portugalji odkryto wielkie sprzysiężenie komunistyczne.

— Pod Cziukiangiem zderzyły się na morzu dwa okręty. Najprawdopodobniej utonęło około 350 pasażerów.

— W Londynie odkryli uczeni nowy środek leczniczy na trąd.

— Statystyka wykazała, że we Francji jest 375 tysięcy Polaków.

— W Anglii wybuchł strejk węglowy.

— Angielska para królewska przybędzie w maju do Paryża.

— Rząd bolszewicki zawiadomił Ligę Narodów, że nie wyznaczy rzeczoznawców do komitetu gospodarczego doradczego.

— W Jugosławiji zakończyło się przesilenie gabinetowe.

— Rząd sowiecki prowadzi z Japonją rokowania o pożyczkę w wysokości 150 milionów yen.

Dla rozrywki.

Rzeczy ciekawe.

Pies kwestarzem szpitalnym.

Prasa londyńska poświęca rzewne nekrologi psu, który się wabił Jack i był z rasy foksterierów. Był to bowiem istotnie pies niezwykły. Utrzymywał on własną pracą szpital dla dzieci, w którym przebywało około 60 małych pacjentów.

Jack wychodził codziennie na ulicę, mając do szyji uwiązany woreczek na pieniądze. Siadał w bramie pierwszego lepszego domu i żalosnem spojrzeniem obrzucał przechodniów, a gdy to nie pomagało, i do woreczka nie sypano groszaków, wyl preraźliwie,

a gdy i ten rodzaj próby zawodził, ciągnął wreszcie przechodniów za poły ubrania. Nikt nie potrafił się oprzeć takiemu kwestarzowi i co wieczora wracał Jack z pełnym workiem do domu.

W ten sposób kwestował Jack przez lat siedem, aż wreszcie zmogła go choroba.

Z bolszewickiego raj.

Wśród sowieckiej młodzieży daje się zauważyć zastraszający rozwój przestępczości. Okazuje się, że podczas gdy w pierwszej połowie roku 1926 stwierdzono 29 tysięcy wypadków przestępstw kryminalnych wśród młodzieży, to już w drugiej połowie tego roku

— З цілого краю надходять безнастанно вісти о нових повінях.

— В Закопанім шалів знова гірський вітер, по котрім щез цілковито сніг.

— З Німеччини прибула до нас прогулька малярів і писателів

— Правительство працює над урегулюванням ситуації урядників.

— Булгарський король вістав відзначений через п. Президента Мосціцького ордером „Білого Орла“.

ЗІ СВІТА.

— Англійський амбасадор у Вашингтоні сказав, що не надійшов еще час загального розоруження.

— В Португалії відкрито великий комуністичний заговор.

— Під Чінкіянком на мори наїхали на себе два кораблі. Правдоподібно утопилося около 350 пасажирів.

— В Лондоні відкрили учені нове лічниче средство на хоробу тронд.

— Статистика виказала, що у Франції є 375 тисячів Поляків.

— В Англії настав вуглевий стрейк.

— Англійська королівська пара прибуде в маю до Парижа.

— Большевицьке правительство повідомило Лігу Народів, що не визначить знавців до господарчого дорадчого Комітету.

— В Югославії закінчилося габінетове пересиленне

— Правительство совітьське провадить з Японією договори о позичку у висоті 150 мільонів ієн.

Видатні кредити Банку Господарства Краєвого для промислу і ремесла.

В послідній хвилі, коли даємо нашу часопись до друку, одержалисьмо зі Львова від Посла Інж. Мянвського телефонічну відомість, що в середу, дня 22-го с. м. ухвалила Надзірна Рада Банку Господарства Краєвого на внесок Пана Предсідателя Генерала Др. Романа Горецького, зглядно Дирекції трийцять-місячний кредит у висоті 13,500.000 зл. понадто спеціальний кредит для ремесла і дрібного промислу. Так кредит 13'5 мільонів, як і дисконтовий кредит уділюваний буде за посередництвом Щадничих Кас, зглядно Ремеслових і Рукодільничих Кас.

Для розривки.

Цікаві річи.

Пес шпитальним квестаром.

Льондонська праса посвячує ревні посмертні згадки псови, котрий звався Як і був з раси фокстерієрів. Був то дійсно неввичайний пес. Удержував він власною працею шпиталь для дітей, в котрім перебувало около 60 малих пацієнтів.

Як виходив щоденно на вулицю, маючи до шиї привязаний мішочок на гроші. Сідав в брамі першого ліпшого дому і жалісним поглядом обкидав переходячих, а як то не помагало і до мішоч-

ка не вкидано грошей, вив переразло, а як і той спосіб не помагав, тягнув переходячих за поли убрання. Ніхто не міг опертися такому квестарови, — і що вечера вертав Як з повним мішочком до дому.

В той спосіб квестовав Як через сім літ, аж вкінці змогла його хороба.

З большевицького раю.

Серед совітьської молодіжи дається зауважити застрашаний розвій злочину. Оказується, що коли в першій половині 1926 року стверджено 29

такich wypadków było 67 tysięcy, a w pierwszej połowie tego roku takich wypadków było 67 tysięcy, a w pierwszej połowie 1927 roku — 77 tysięcy. Wśród młodzieży stwierdzono również stały wzrost pijaństwa i używania sztucznych środków podniecających (narkotyków).

Gołębie jako posłańce.

Wspomnijmy tylko dla pamięci o gołębiu dla arki Noego. Plinusz opowiada, iż marynarze egipscy i greccy zawiadamiali o swoim powrocie, wysyłając gołębie, które wyprzedziły ich w porcie. Rzymianie używali ich często w czasie wojny. Podczas wojen krzyżowych, tak chrześcijanie, jak i poganie używali często gołębi jako posłańców. W 1098 roku armia krzyżowa, oblegająca port Nisard, koło Antjochji, parlamentowała w ten sposób z obleżonymi. Muzułmanie zaś, otoczeni w roku 1189 przez Filipa Augusta w Seint-Jean d'Arce porozumieli się z sułtanem Saladinem dzięki starannie wytresowanym gołębiom. Z początkiem XIX w. kursy giełdowe były ogłaszane na prowincji zapomocą depesz, przywożonych przez gołębie. Podczas oblężenia Paryża w roku 1871 r. Rampont-Leckin, dyrektor poczty, zorganizował służbę gołębi pocztowych, która utrzymywała Paryż w stałym kontakcie z prowincją. W 7 lat później parlament ustanowił kredyt, potrzebny dla stworzenia i utrzymania wojskowych gołębników.

WESOŁY KAŚCIK.

Malarz na wsi.

Malarz (na wsi): Zapytaj, mała, swego ojca czy mogę wymalować waszą krowę.

Dziewczyna wraca po chwili i mówi:

— Tatusь mówi, że jest już 6 lat czarna, to niech już tak zostanie.

Okoliczności łagodzące.

Sędzia: Czy oskarżony może przytoczyć jakieś okoliczności, któreby wpłynęły na zmniejszenie mu kary.

Oskarżony: Chyba to, panie sędzio, że już dziesięć razy mnie zamykano i nic nie pomogło.

Nasze służące.

Pani: Czyś myła tę rybę, zanim włożyłaś ją do garnka?

Kucharka: A poco? Przecież ryba i tak zawsze jest w wodzie.

тисячів випадків кримінального злочину серед молодіжи, то вже з другій половині того року таких випадків було 67 тисячів, а в першій половині 1927 року — 77 тисячів. Стверджено рівнож серед молодіжи сталий розвій п'янства та уживання штучних побуджачючих средств (наркотиків).

Голуби яко післанці.

Тут пригадаємо тільки для памяти о голубі з арки Ноя. Пліній оповідає, що моряки египетські і грецькі повідомили о своїм повороті, висилаючи голубів, котрі їк випередили в притоці. Римляне уживали їх часто підчас війни. Підчас хрестоносної війни, так християне, як і погане уживали часто голубів яко післанців. В 1098 році хрестоносна армія, облягаюча притоку Нісард, коло Антиохії, парламентувала в той спосіб з окруженими. Музулмане, окружені в 1189 році через Пилипа Августа в Сайнт-Еав — де Акре порозумілися з султаном Салядіном завдяки старанно витресованим голубам. З початком XIX. в біржеві курси були оголошувані на провінції за помочію оголешень, привожених через голубів. Підчас облоги Парижа в 1871 року п. Рампонт-Лецькін, директор почти, організував службу почтових голубів, котра удержувала Париж в сталім порозумінню з провінцією. В 7 літ опісля парламент установив кредит, потрібний на сотворенне і удержанне військових голубників.

ВЕСЕЛИЙ КУТОК.

Маляр на селі.

Маляр (на селі): Поспитай, мала, свого батька, чи можу вималювати вашу корову?

Дівчина вергає по хвилині і каже:

— Ватько каже, що вона є вже 6 літ чорна, то най вже вона така зістане.

Лагодячі обставини.

Судя: Чи оскаржений може навести які обставини, котрі вплинулиби на зменшенне йому кари?

Оскаржений: Лише то, пане судю, що вже десять разів мене замкано і нічо не помогло.

Наші служниці.

Пані: Чи ти вимила ту рибу, заким вложила ти її до горшка.

Кухарка: Та пощо? Прецінь риба і так завжди є у воді.